

Armin Mikos v. Rohrscheidt

Raport: Cykliczne eventy kulturalne Wielkopolski - 2013

Niniejszy raport został sporządzony jako szczegółowe zestawienia wyników badań turystyczno-kulturowego potencjału cyklicznych imprez i profilu kulturalnym, organizowanych na obszarze województwa wielkopolskiego i jest faktograficzną bazą dla analitycznego opracowania autora pt. **Eventy kulturalne Wielkopolski jako część potencjału turystyki kulturowej regionu**, które w formie artykułu ukazują się równoległe do niego, w tym samym numerze czasopisma „Turystyka Kulturowa” [TK 12 (2013)].

Zakres, metodologia i opis realizacji badań

Problematyka całościowej analizy potencjału turystyczno-kulturowego regionu wielkopolskiego była podejmowana od początku funkcjonowania wspomnianego czasopisma, którego pierwotne zakorzenienie w środowisku poznańskich badaczy niejako narzucało ten obszar badań i – już choćby z racji dostępności źródeł - czyniło go naturalnym terenem zainteresowań. Od początku podejmowanych systematycznie badań mikroregionów, a potem szlaków kulturowych, były w nich uwzględniane także eventy, jako integralna część turystycznej oferty regionu. Skutkiem tego znacznie łatwiejsza okazuje się realizacja pierwszego koniecznego etapu badania w wyznaczonym zakresie: przeprowadzenie inwentaryzacji eventów o profilu kulturalnym, organizowanych regularnie w Wielkopolsce.

Źródła podstawowe: wyniki wcześniejszych inwentaryzacji. Pierwszym źródłem danych, wykorzystanych w niniejszym opracowaniu były publikowane wyniki rozlicznych badań, zrealizowanych z inicjatywy i pod kierownictwem autora w okresie ostatnich pięciu lat. Podstawowe dane pochodzą z kompleksowych badań potencjału turystyczno-kulturowego mikroregionów Wielkopolski wykonanych w latach 2008-2012¹, z wieloaspektowych i szczegółowych badań potencjału i oferty turystyczno-kulturowej wielkopolskiej metropolii [Mikos v. Rohrscheidt 2011, szczególnie: Buryan 2011] oraz głównych szlaków turystyczno-kulturowych regionu [Czajkowski, Mikos v. Rohrscheidt 2012; Cerkaski 2012; Mikos v. Rohrscheidt 2013b], które objęły cały obszar województwa.

Badania weryfikacyjne - procedury. Aby zapewnić aktualność i uzupełnić wyniki wcześniej przeprowadzonych badań cząstkowych, ich wyniki zostały zweryfikowane poprzez dodatkową kwerendę, którą przeprowadził autor we współpracy z komórkami odpowiedzialnymi za organizację oferty turystyczno-kulturowej w miastach na prawach powiatu oraz w powiatach ziemskich regionu, a także wśród koordynatorów szlaków kulturowo-turystycznych, zrealizowaną w maju i czerwcu 2013. Badanie to, na podstawie którego ostatecznie dokonano zestawienia eventów o znaczeniu turystycznym obejmowało kilka etapów. W pierwszym sporządzano dla każdego obszaru lub szlaku listę regularnie odbywających się eventów, których funkcjonowanie wykazały wspomniane wyżej badania waloryzacyjne. Imprezy wpisywano w specjalny kwestionariusz, odrębny dla każdego obszaru. Następnie podejmowany był kontakt z komórkami władz samorządowych (powiatowych lub miejskich) odpowiedzialnymi za organizację turystyki i życia kulturalnego i/lub promocję, którym prezentowano cele i zakres badania i proszono o pomoc w jego realizacji. W następnym etapie kwestionariusz, zaopatrzony w szczegółową instrukcję wraz z

¹ Szczegółowe wyniki tych badań, zawierające zestawienia interesujących nas eventów pogrupowanych według ich ustalonego przez autorów zasięgu zostały opublikowane w serii raportów zamieszczonych w czasopiśmie „Turystyka Kulturowa” w latach 2008-2012. Ich dokładniejsze referencje zostały odrębnie podane w bibliografii niniejszego Raportu.

kryteriami ustalania zasięgu eventów przesyłano drogą poczty elektronicznej do kierowników wspomnianych komórek. Ci dokonywali weryfikacji umieszczonych tam danych dotyczących eventów, potwierdzając fakt dalszego ich organizowania oraz ich ustaloną rangę, po czym uzupełniali kwestionariusz o dane dotyczące nowych imprez. W tym ostatnim przypadku uzasadnienie przypisanej im rangi dokonywało się przez wskazanie adresu opublikowanego programu lub wyników badań ustalających pochodzenie uczestników eventu (o ile takie były przeprowadzone). Dane nadesłane przez partnerów z samorządów jeszcze raz weryfikowano na podstawie wskazanych źródeł, a następnie włączano do zestawienia, uwzględniając podział typów i rangi eventów oraz określając ich profile.

Kryteria. Z powodu dążności do ustalania potencjału turystyczno-kulturowego regionu na podstawie eventów faktycznie generujących ruch turystyczny i związane z nim zauważalne przychody w danym obszarze recepcji, w badaniu zastosowano kryteria umożliwiające wyselekcjonowanie imprez mających rzeczywiste znaczenie dla ruchu turystycznego. Pierwszym z nich jest *zasięg* eventu. Przyjęto, że impreza nie wykraczająca swoim zasięgiem poza obszar powiatu nie jest uważana za event turystyczny² i nie jest uwzględniana w dalszym badaniu. Pozostałe imprezy sklasyfikowano, z zastosowaniem podziału eventów według ich skali oddziaływania na międzynarodowe, krajowe i regionalne. Ów faktyczny zasięg (określany także jako „ranga eventu”) ustalano z użyciem jednej z dwóch metod. Pierwsza z nich wykorzystywała wynik badań ankietowych uczestników danego eventu, nie starszych niż 24 miesiące licząc od daty wykonania badań, stwierdzających znaczny udział procentowy jego uczestników-turystów, w tym przewagę uczestników z pochodzących spoza obszaru danego mikroregionu, regionu lub kraju, nad pozostałymi uczestnikami-turystami³. Ponieważ takie badania były dotychczas przeprowadzone tylko w stosunku do kilku eventów⁴, jako pomocnicze kryterium za podstawę określenia rangi eventu: międzynarodowej, krajowej lub regionalnej przyjęto stosowane przez autora w wyznaczaniu rangi eventów tematycznych w ramach szlaków kulturowych [Mikos v. Rohrscheidt 2010 s. 112]. Jest to wyliczony na podstawie analizy programu eventu z dwóch ostatnich jego edycji stosunek uczestników aktywnych (wykonawców) spoza danego obszaru (odpowiednio powiatu, regionu, kraju) do tych pochodzących z tego obszaru⁵, co skutkuje określeniem rangi jako odpowiednio wyższej przy przewadze ilościowej uczestników pochodzących. Drugim kryterium selekcji imprez w niniejszym badaniu, od którego uzależniano ich uwzględnienie jako eventów mających znaczenie turystyczne był *czas trwania*. Minimalny okres trwania eventu określono przy tym dwa dni. Takie bowiem ramy czasowe imprezy skłaniają przynajmniej część uczestników danej imprezy (pochodzących spoza obszaru recepcji, a zatem właśnie turystów) do pozostania na miejscu dłużej, co wiąże się z wykorzystaniem oferty noclegu i większej ilości posiłków. Tym samym dopiero eventy dwudniowe i dłuższe generują zyski porównywalne z innymi atrakcjami i produktami turystyczno-kulturowymi jak powszechnie rozpoznawalne zabytki, wielkie i znane obiekty muzealne, skutecznie

² Przyczyną tego jest fakt, że znakomita większość uczestników takiej imprezy o lokalnym zasięgu powraca na noc do swoich miejsc zamieszkania. Tym samym nie spełniają oni definicji turysty UNWTO, powszechnie uznawanej w badaniach ruchu turystycznego: nie generują tego ruchu i płynących z niego dochodów w skali wpływającej na ekonomikę obszaru, w którym organizowany jest event [por. Mikos v. Rohrscheidt, 2010a, s. 112].

³ Jako turystów klasyfikuje się przy tym osoby, co do których badania ankietowe potwierdziły wykazywanie zachowania kwalifikowanych jako turystyczne, jednocześnie spełniające definicję turysty UNWTO.

⁴ Przykładem takich badań może być analiza zawarta w opracowaniu dotyczącym akcji „Poznan za pół ceny” [Szmatuła, Zmysłony 2013].

⁵ W ramach tego kryterium ustalano np. zasięg międzynarodowy dla eventu, którego ilość aktywnych uczestników (wykonawców) pochodzących spoza Polski była wyższa, niż ilość wszystkich wykonawców krajowych. Odpowiednio do tego ustalano także rangę krajową (przewaga wykonawców spoza regionu nad tymi z regionu (województwa) oraz z powiatów innych województw graniczących z powiatem, w którym odbywa się event) oraz regionalną (przewaga wykonawców spoza powiatu nad tymi z danego powiatu).

promowane wystawy, trasy miejskie, szlaki turystyczne i inne. Trzecim – negatywnym - kryterium było wyłączenie z listy ewaluowanych wydarzeń tych będących wyłącznie wystawami oraz artystycznymi warsztatami plenerowymi, ograniczającymi swój program dla uczestników biernych tylko do oglądania prezentowanych dzieł.

Narzędzie. Wysyłane, wypełniane i poddawane ewaluacji formularze zawierały podział eventów na posiadające charakter odpowiadający elitarnej ofercie kulturowej (tzw. kultury wysokiej), kwalifikowane do tzw. oferty kultury popularnej, oraz tematyczne, odpowiadające profilom szlaków kulturowych. Zestawiały one imprezy także zgodnie z ich ustaloną rangą (zasięgiem). Formularz kwestionariusza obejmował: tytuł i tematykę eventu, miejsce i okres jego odbywania (przy czym z uwagi na ruchomy charakter większości eventów czas został określony z dokładnością do miesiąca), głównego organizatora eventu, program ostatniego (odbytego w ciągu 12 miesięcy) lub najbliższego (zaplanowanego na nadchodzący sezon 2013) oraz – co istotne z punktu widzenia oferty turystyki i ekonomicznego aspektu oddziaływania imprezy – długość jego trwania, zgodnie z programem⁶.

Zestawienie wyników. Na podstawie otrzymanych kwestionariuszy zrealizowano zbiorcze zestawienie dla regionu, zachowując konsekwentnie stosowaną klasyfikację na eventy o profilu elitarnym, te o profilu popularnym (masowym) oraz eventy tematyczne funkcjonujące w strukturze oferty szlaków kulturowych. Uwzględniając zdecydowanie wyróżniający się potencjał Poznania - stolicy i jedynej metropolii regionu, jednocześnie ważnego w skali kraju ośrodka turystyki miejskiej i szeregu innych form turystyki kulturowej, odrębnie zaprezentowano odbywające się w tym mieście imprezy kulturalne posiadające znaczenie turystyczne. Niezależnie od tabel, szczegółowo prezentujących eventy uznane za posiadające znaczenie dla turystyki, tak w przypadku Poznania, jak i pozostałej części regionu w wynikach badania wymieniono także niektóre eventy, które nie spełniają kryterium wielodniowego okresu odbywania się, jednak ze względu na swoją unikalność w skali kraju lub wyjątkowo atrakcyjny program potencjalnie mogłyby stać się znaczącymi magnesami generującymi ruch turystów. Ich dołączenie do zestawienia można traktować jako rodzaj opinii autora, a jednocześnie zachęty skierowanej do ich organizatorów, by przemyśleli dalsze rozwinięcie programu tych imprez, ich aktywniejszą promocję na rynku turystycznym oraz ściślejszą integrację z istniejącymi produktami turystycznymi.

Zestawienie eventów kultury elitarnej w Wielkopolsce

1.1. Eventy kultury elitarnej organizowane w Poznaniu

Tab. 1. Poznańskie imprezy kultury elitarnej o znaczeniu międzynarodowym

Nazwa	profil / idea eventu	dni / okres	portal / program
Malta Festival Poznań	wieloaspektowy event sztuki performatywnej, z akcentem na teatr offowy	6 (VI)	www.malta-festival.pl [Buryan 2011]
Ethno Port Poznań Festiwal	plenerowy festiwal muzyczny („world music”)	3 (VI)	www.ethnoport.pl [Buryan 2011]
Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego	najstarszy konkurs skrzypcowy na świecie, organizowany co 5 lat	14 -17 (X)	www.wieniawski.pl [Buryan 2011]

⁶ Program eventu nie odbytego, planowanego na nadchodzący sezon turystyczny był uwzględniony w badaniu w przypadkach, gdy 1. został on opracowany szczegółowo oraz 2. został opublikowany, albo przynajmniej formalnie zatwierdzony do realizacji przez głównego organizatora albo władze samorządowe, będące jego zwierzchnikiem.

Nazwa	profil / idea eventu	dni / okres	portal / program
Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych ANIMATOR	impieza akcentująca związki animacji filmowej z muzyką	7 (VII)	www.animator-festival.com [Buryan 2011]
Międzynarodowy Festiwal Chórów Uniwersyteckich „Universitas Cantat”	prezentacja odmienności kulturowej w chóralistyce	3 (VI)	www.cantat.amu.edu.pl
Międzynarodowy Festiwal Chórów Chłopięcych	prezentacja muzyki chóralnej	6 (XI)	www.poznanfestival.pl

Źródło: opracowanie własne

Tab. 2. Poznańskie imprezy kultury elitarnej o znaczeniu krajowym

Nazwa	Profil	dni / okres	Portal / program
Międzynarodowy Festiwal Filmowy OFF CINEMA	festiwal kina niezależnego	5 (XI)	www.offcinema.pl [Buryan 2011]
Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca	festiwal form tanecznych towarzyszących teatrowi	8 (VIII)	www.ptt-poznan.pl [Buryan 2011]
Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych Tranzyt	filmowy przegląd konkursowy	6-7 (X)	www.kinotranzyt.pl [Ratkowska 2011 b]
Międzynarodowy Festiwal Fletowy	seria otwartych koncertów i warsztatów muzycznych	3 (II)	www.fluteacademy.eu [Ratkowska 2012a]

Źródło: opracowanie własne

Tab. 3. Poznańskie imprezy kultury elitarnej o znaczeniu regionalnym

Nazwa	profil / idea	dni / okres	portal / program
Nostalgia Festival	event kameralnej muzyki klasycznej	2 (XI)	www.maltafoundation.pl [Buryan 2011]
Festiwal Teatralny Maski	festiwal offowy o tematyce polityczno-społecznej	3 (XII)	www.teatrbiuropodrozy.pl [Buryan 2011]
Festiwal Atelier Polskiego Teatru Tańca	festiwal sztuki z akcentem na teatr, muzykę i taniec	3 (I-II)	www.ptt-poznan.pl [Buryan 2011]

Źródło: opracowanie własne

1.2. Eventy kultury elitarnej w pozostałych miejscowościach Wielkopolski

Tab. 4. Organizowane poza Poznaniem imprezy kultury elitarnej o znaczeniu międzynarodowym

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni	referencje
Chodzież / p. chodzieski	Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe Cho-Jazz	konfrontacja amatorów z profesjonalistami, otwarte koncerty	14 (VIII)	[Grzebyta, Mikos v. Rohrscheidt, 2011] www.chdk.com.pl
Kalisz	Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych	prezentacja projektów artystycznych muzyków jazzowych	3 (XI)	[Kempski, Szmańda 2011] www.ckis.kalisz.pl/festiwale

Źródło: opracowanie własne

Tab. 5. Organizowane poza Poznaniem imprezy kultury elitarnej o znaczeniu krajowym

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Głogówko / p. gostyński	Festiwal Muzyki Oratoryjnej <i>Musica Sacromontana</i>	festiwal sakralnej muzyki organowej	8-9 (IX)	[Wendlandt 2010] www.jozefzeidler.eu
Kalisz	Kaliskie Spotkania Teatralne	festiwal teatralny	7-8 (V)	[Kempski, Szmańda 2011]
Antonin / p. ostrowski	Międzynarodowy Festiwal <i>Chopin w barwach jesieni</i>	festiwal pianistyczny	5 (IX)	[Siewka 2010] www.chopin-antonin.pl
Ostrów Wlkp. / p. ostrowski	OFTen Ogólnopolski Festiwal Teatrów Niezależnych	prezentacje teatralne	4 (V)	[Siewka 2010] www.centrum-ostrow.pl

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Piła / p. piłski	Festiwal Teatralny „Teatr – Pasja Rodzinna”	przeгляд form teatralnych	14 -17 (XI)	[Szyńska 2010] www.rck.pila.pl
Gołuchów / p. pleszewski	Chanterelle Festival	festiwal klasycznej muzyki kameralnej	4-7 (V-VI)	www.chanterelle.pl [Pawlak 2011]
Września / p. wrzesiński	Ogólnopolski Festiwal Sztuki Filmowej <i>Prowincjonalia</i>	konkursowy przeгляд filmowy	4 (I)	[Hejna 2009] www.prowincjonalia.com.pl [Hejna, Mikos v. Rohrscheidt 2009]
Budzyń / p. chodzieski	Ogólnopolski Horyzontalny Festiwal Małych Form Teatralnych	konfrontacje teatralne młodych twórców	3-4 (III)	[Grzebyta, Mikos v. Rohrscheidt 2011]

Źródło: opracowanie własne

Tab. 6. Organizowane poza Poznaniem imprezy kultury elitarniej o znaczeniu regionalnym

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Gniezno / p. gnieźnieński	Atelier Jazz Festiwal	przeгляд muzyczny	2 (VI)	www.festiwal.artystyczny.pl
Konin, Żychlin	Chopinowskie Interpretacje Młodych	przeгляд interpretacji muzyki Chopina	2 (XI)	[Kędziora 2010]
Sieraków/ p. międzychodzki	Sierakowska Wiosna Klasyków	przeгляд i warsztaty muzyczno-filmowe	3 (V)	[Piasta, Włodarczyk 2009]
Turek / p. turecki	Spotkanie Teatralne Młodych <i>Czwarta Ściana</i>	przeгляд etiud teatralnych	2 (XII)	[Stefańska 2011] www.mdk.turek.pl
Wągrowiec / p. wągrowiecki	Lato na Pałukach	rozproszone czasowo wydarzenia muzyczne, intensywny program w weekendy	65 (VI – IX)	www.mdkwagrowiec.pl

Źródło: opracowanie własne

2. Zestawienie eventów kultury popularnej w Wielkopolsce

2.1. Eventy kultury popularnej w Poznaniu

Tab. 7. Poznańskie imprezy kultury popularnej o znaczeniu krajowym

Nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Tzadik Poznań Festival	impreza muzyczna i filmowa tematyzowana na żydowskie tradycje kulturowe	3 (VII – VIII)	www.tzadikpoznanfestival.pl [Buryan 2011]
Festiwal Kultury Studenckiej ARTenalia	przeгляд twórczości studenckiej	3 (V)	www.artenalia.pl [Buryan 2011]
Poznań za pół ceny	czasowo zdefiniowany otwarty pakiet pobytowy, w różnorodnym programie liczne oferty o profilu kulturowym	2 (IV/V/ VI)	[Szmatuła, Zmysłony 2013] www.plot.poznan.pl
Gran Turismo Polonia	przeгляд motoryzacyjny z programem pokazowym	3-4 (VII)	[Ratkowska 2011]
Międzynarodowy Festiwal Kultury komiksowej Ligatura	przeгляд konkursowy komiksu z warsztatami	4 (IV)	www.ligatura.eu [Ratkowska 2012 b]
Międzynarodowy Festiwal Gier Let's play Poznań	zlot miłośników gier miejskich z warsztatami tworzenia gier	5-7 (V-VI)	www.festiwal.gramiejska.pl
Ogólnopolski Festiwal Dobrego Smaku	Festyn kulinarny z warsztatami	4 (VIII)	www.ofds.pl

Źródło: opracowanie własne

Tab. 8. Poznańskie imprezy kultury popularnej o znaczeniu regionalnym

Nazwa	profil / idea	dni/okres	portal / program
Jarmark Świętojański	festyn i event muzyczny	14 -17 (VI)	www.ckzamek.home.pl/www_star yzamek/index.php?s=208&k=2
Eventy Centrum Turystyki Kulturowej „TRAKT”	weekendy tematyzowane historycznie	1-3 (IX-X)	www.poznan.pl/mim/trakt [Buryan 2011]
Betlejem Poznańskie i Festiwal Rzeźby Lodowej	jarmark zimowy z konkursem artystycznym	9-10 (XII)	[Ratkowska 2010b]

Źródło: opracowanie własne

2.2. Eventy kultury popularnej w pozostałych miejscowościach Wielkopolski

Tab. 9. Organizowane poza Poznaniem imprezy kultury popularnej o znaczeniu krajowym

Miejsce/ powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Chodzież / p. chodzieski	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej	muzyczny przegląd konkursowy	3 (VI)	[Grzebyta, Mikos v. Rohrscheidt, 2011] www.chdk.com.pl
Jarocin / p. jarociński	Jarocin Festiwal	festiwal muzyki rockowej	3-4 (VII)	[Janas 2009] www.jarocinfestiwal.pl
Konin	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	przegląd dziecięcych zespołów artystycznych	4 (V-VI)	[Kędziora 2010] www.festiwaldzieciocy.pl
Konin	Ogólnopolski Konkurs Filmów Amatorskich	prezentacje filmów amatorskich i debiutów profesjonalnych	4 (IX)	[Kędziora 2010] www.okfa.ckis.konin.pl
Konin	Przegląd Polskich Filmów Fabularnych <i>Debiuty</i>	przegląd twórczości filmowej	4-5 (XI)	[Kędziora 2010] www.kdk.konin.pl
Konin	Ogólnopolski Konkurs Pianistyczny	prezentacje konkursowe młodych pianistów	3 (IV)	[Kędziora 2010] www.psm.konin.lm.pl
Koło	Festiwal Wolnych Ludzi	festiwal muzyki bluesowej i rockowej	2 (VII)	[Główczyńska 2009]
Śmigiel / p. kościański	Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne <i>Pociągami do folkloru</i>	przegląd zespołów folklorystycznych	6 (VIII)	[Stępniewski 2011]
Rydzyzna / p. leszczyński	Ogólnopolski Rajd Pojazdów Zabytkowych	konkursowy przegląd dawnej techniki motoryzacji	2 (V)	[Goździewicz 2009] www.zamek-rydzyna.com.pl
Leszno	Powrót Króla w ramach Dni Leszna	festyn historyczny w powiązaniu z grą miejską	3 (IX)	www.leszno.pl
Wolsztyn	Parowozowe Show	pokazy pojazdów kolejowych	2-3 (IV)	[Mikos v. Rohrscheidt 2009] (raport) www.parowozowniawolsztyn.pl
Środa Wlkp. / p. średzki	Festiwal instrumentalno – wokalny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	przegląd artystyczny młodzieży niepełnosprawnej	4-5 (VII)	www.festiwalstroda.za.pl [Bartczak 2009]

Miejsce/ powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Śrem / p. śremski	Ogólnopolski Przegląd Piosenki Religijnej Śremsong	młodzieżowy konkurs współczesnej muzyki religijnej	4 (V)	[Walczak 2011] www.sok.srem.pl
Podrzecze / p. gostyński	Zjazd Grup Rekonstrukcyjnych i Historycznych Pojazdów Wojskowych	inscenizacja i rekonstrukcja historyczna	4 (VII)	www.strefamiliarna.info/sm/zlot-2012-program.html
Pola Lednickie / p. gnieźnieński	Spotkanie Lednickie	krajowe spotkanie młodzieży katolickiej	2 (V-VI)	www.lednica2000.pl

Źródło: opracowanie własne

Tab. 10. Organizowane poza Poznaniem imprezy kultury popularnej o znaczeniu regionalnym

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Chodzież / p. chodzieski	Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej	przeegląd piosenki	2 (VI)	[Grzebyta, Mikos v. Rohrscheidt, 2011] www.chdk.com.pl
Wyrzysk / p. pilski	La scarpa Italiana	festiwal piosenki włoskiej	3 (VII)	www.mgokwyrzysk.cba.pl
Zakrzewo / p. złotowski	Blues Express Festival	Przejazd pociągu w relacji Poznań – Zakrzewo z koncertami	2 (VII)	www.bluesexpress.pl
Ujście - Piła / p. pilski	Jak Szwed Ujście oblegał	piknik historyczny o tematyce militarnej	2 (VII)	[Szyńska 2010]
Dziekanowice / p. gnieźnieński	Majówka nad Lednicą	impreza o tematyce historycznej	3 (V)	[Mikos v. Rohrscheidt 2008]
Kotlin / p. jarociński	Międzynarodowy Festiwal Solistów i Zespołów Akordeonowych	koncerty i prezentacje muzyki akordeonowej	6-9 (X)	www.festiwalkotlin.pl
Jarocin - Potarzyca / p. jarociński	Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne	występy zespołów folklorystycznych, wystawa sztuki ludowej	4-5 (VII)	www.folklor.kalisz.pl
Konin	Ogólnopolski Konkurs Gitary Klasycznej	konkurs muzyki gitarowej	4 (V)	[Kędziora 2010]
Kościan / p. kościański	Turniej Dudziarzy Wielkopolskich	turniej wykonawców muzyki ludowej	2 (IX)	[Stepniewski 2011] www.dudy.art.pl
Rydzyzna , Leszno inne / p. leszczyński,	Międzynarodowy Festiwal Kultury Dworskiej	inscenizacje historycznych form kultury dworskiej	6-7 (IV-V)	www.zamek-rydzyna.com.pl/zamek-festiwal
Leszno	Festiwal Leszno czuje bluesa	przeegląd muzyki bluesowej	2 (XI)	www.qltura.org
Leszno	Festiwal Kina Autorskiego <i>Kino Ciśnienie</i>	pokazy, warsztaty i prezentacje filmowe	3 (XII)	www.qltura.org
Nowy Tomyśl / p. nowotomyski	Jarmark Chmielo-Wikliniarski	festyn techniki rzemieślniczej	3 (VIII)	[Buryan 2009] www.nowytomysl.pl/jarmark
Zbąszyń / p. nowotomyski	Biesiada Kozłarska	konkurs muzyków ludowych	3 (X)	[Buryan 2009] www.regionkozla.pl
Kopanica / p. wolsztyński	Konkurs Muzyki Ludowej	przeegląd zespołów folklorystycznych	3 (VI)	www.kml.siedlec.pl [Mikos v. Rohrscheidt 2009] (raport)
Wolsztyn / p. wolsztyński	Dni Techniki Kolejowej	regionalna edycja przeglądu techniki	2 (VI)	[Mikos v. Rohrscheidt 2009] (raport)

Miejsce / powiat	nazwa	profil / idea	dni/okres	referencje
Jaracz / p. obornicki	Festyn Młynarski	festyn techniki rolniczej	2 (IX)	[Rudy 2010] www.muzeum-szreniawa.pl
Ostrów Wlkp. / p. ostrowski	Muzeum Jazz Festiwal	prezentacje muzyczne	3 (IV)	[Siewka 2010] www.jazzmuzeum.art.pl
Piła-Jastrowie / p. pilski / złotowski	Festiwal Folklorystyczny <i>Bukowińskie Spotkania</i>	prezentacje folkloru bukowińskiego	6 (VI)	[Szyńska 2010] www.pdk.pila.pl
Środa Wlkp. / p. średzki	Średzkie Sejmiki Kultury	festyn historyczno-artystyczny	3 (V-VI)	[Bartczak 2009] www.oksroda.pl
Duszniki Wlkp. / p. szamotulski	Wlkp. Festiwal Ludowych Zespołów Śpiewaczych	przeegląd muzyki ludowej	2 (VI)	[Twardowska 2010]
Wągrowiec / p. wągrowiecki	Festiwal „Aura”	przeegląd muzyczno-filmowy	3 (V-VI)	www.mdkwagrowiec.pl
Gniezno	Dni pary	turystyka kolejowa	5 (V)	www.dnipary.pl
Gniezno	Międzynarodowy Festiwal Wyobraźni	muzyka, sztuka	4 (V)	www.scenatodziwna.eu
Gniezno	Odpust Św. Wojciecha	wydarzenie religijne, (pielgrzymkowe)	2 (IV)	[Wyszowska 2009]
Sieraków p. międzychodzki	Międzynarodowy Festiwal Akordeonowy	muzyka	3 (VI)	www.mikano.sierakow.pl
Krotoszyn	Krajoznawczy Zlot Młodzieży i Święto Roweru	krajoznawcze, turystyka aktywna	2 (V)	www.pttk.krotoszyn.pl
Śrem / p. śremski	Międzynarodowy Weekend Filmowy	przeegląd filmowy	3 (XII)	www.sok.srem.pl
Kalisz	Festiwal Pawła Bergera	muzyczny	2 (IX)	www.festiwalbergera.pl
Kalisz	Kaliski Festiwal smaków	kulinarny	3 (VI)	www.cit.kalisz.pl

Źródło: opracowanie własne

3. Zestawienie wielkopolskich eventów tematycznych w ramach szlaków kulturowych

Tab. 11. Eventy tematyczne w regionie wielkopolskim w ramach szlaków kulturowych

Szlak	nazwa	miejsce	dni/okres	ranga	referencje ⁷
Cysterski (p. wielkopolska)	Festyn Cysterski	Wągrowiec / p. wągrowiecki	2 (VII)	regionalna	[Masłowska 2009]
Cysterski (p. wielkopolska) / Piastowski	Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej	Łąd n. Warta/ p. słupecki	2 (VI)	krajowa	www.festiwal-lad.pl [Mikos v. Rohrscheidt 2013b]
Piastowski	Gnieźnieńskie spotkania z historią "Koronacja Królewska"	Gniezno / p. gnieźnieński	2 (VII)	regionalna	[Mikos v. Rohrscheidt 2013b] [OT Szlak Piastowski]
Piastowski	Biesiada Piastowska	Kalisz / Zawodzie	2 (VIII)	regionalna	[Mikos v. Rohrscheidt 2013b] www.muzeum.kalisz.pl
Piastowski	Międzynarodowy Zjazd Wojowników Słowiańskich	Grzybowo / p. wrzesiński	2 (VIII)	krajowa	www.grodgrzybowo.pl [Mikos v. Rohrscheidt 2013b]

Źródło: opracowanie własne

⁷ W przypadku eventów na szlakach w rubryce „referencje” podano adres programu eventy, na podstawie którego ustalono jego rangę lub autora i odsyłacz do opracowania, które klasyfikuje dany event.

4. Zestawienie profili wielkopolskich eventów o znaczeniu turystycznym

Tab. 12. Typy i profile wielkopolskich eventów kulturalnych* o znaczeniu turystycznym

Typ eventu	Profil eventu**	Zasięg międzyn.	Zasięg krajowy	Zasięg region.
E. kultury elitarnej	muzyczne	7	5	4
	teatralne	1	6	3
	filmowe i literackie	-	2	-
	inne	-	-	-
Razem e. k. elitarnej	Wszystkie eventy kultury elitarnej: 28	8	13	7
E. kultury popularnej	muzyczne	-	10	17
	filmowe i literackie	-	3	4
	industrialne i techniczne	-	1	4
	religijne	-	1	1
	historyczne i militarne	-	2	6
	inne	-	5	4
Razem e.k. popularnej	wszystkie eventy kultury popul.: 55	-	21	34
E. tematyczne:	wszystkie e. tematyczne szlaków: 5	-	2	3
Razem wszystkie typy	89	8	37	44

Źródło: opracowanie własne

*Uwzględniono jedynie imprezy spełniające kryteria badania, tj. organizowane regularnie, z wielodniowym programem oraz posiadające zasięg minimum regionalny.

**Przy profilu mieszanym (np. muzyczno-filmowym) event klasyfikowano na podstawie przewagi jednej z form w programach trzech ostatnich edycji.

5. Rozmieszczenie czasowe eventów

Tab. 13. Rozmieszczenie czasowe cyklicznych eventów kulturalnych* w Wielkopolsce

Miesiąc**	Eventy*** międzynarodowe	Eventy*** krajowe	Eventy*** regionalne	Razem***
styczeń	0 / 0 / 0	1 / 0 / 0	0 / 0 / 0	1 / 0 / 0
luty	0 / 0 / 0	1 / 0 / 0	1 / 0 / 0	2 / 0 / 0
marzec	0 / 0 / 0	1 / 0 / 0	0 / 0 / 0	1 / 0 / 0
kwiecień	0 / 0 / 0	0 / 3 / 0	0 / 2 / 0	0 / 5 / 0
maj	0 / 0 / 0	2 / 5 / 0	1 / 7 / 0	3 / 12 / 0
czerwiec	4 / 0 / 0	1 / 2 / 1	1 / 9 / 0	6 / 11 / 1
lipiec	1 / 0 / 0	0 / 6 / 0	0 / 4 / 2	1 / 10 / 2
sierpień	1 / 0 / 0	1 / 2 / 1	0 / 1 / 1	2 / 3 / 2
wrzesień	0 / 0 / 0	2 / 2 / 0	0 / 4 / 0	2 / 6 / 0
październik	1 / 0 / 0	1 / 0 / 0	0 / 3 / 0	2 / 3 / 0
listopad	1 / 0 / 0	3 / 1 / 0	2 / 1 / 0	2 / 3 / 0
grudzień	0 / 0 / 0	0 / 0 / 0	2 / 3 / 0	2 / 3 / 0
Razem w roku	8 / 0 / 0	13 / 22 / 2	7 / 32 / 3	28 / 54 / 5

Źródło: opracowanie własne

*Uwzględniono jedynie imprezy spełniające kryteria badania, tj. organizowane regularnie, z wielodniowym programem oraz posiadające zasięg minimum regionalny.

** W przypadku organizowania eventu na przelomie miesięcy, został on przyporządkowany temu miesiącowi, na który przytrafiło więcej dni w programach trzech ostatnich edycji eventu.

*** Pierwsza cyfra podaje liczbę eventów kultury elitarnej, druga - kultury popularnej, trzecia: eventów tematycznych, powiązanych z funkcjonowaniem szlaków kulturowych.

Załącznik

Poniższy kwestionariusz wraz z listem przewodnim był po rozmowie telefonicznej wysyłany do starostw powiatowych (komórki odpowiedzialne za kulturę lub promocję turystyczną). Odpowiedzi udzieliło 31 z 35 jednostek, w sytuacji nie udzielenia odpowiedzi dane były uzupełniane na podstawie publicznie dostępnych źródeł, m.in. z oficjalnych portali gmin i instytucji kulturalnych.

Kwestionariusz cyklicznych eventów turystyczno-kulturowych w powiecie

Szanowni Państwo w samorządzie powiatu:.....,

W ramach aktualizacji danych z badań potencjału turystyczno-kulturowego Wielkopolski zwracamy się z prośbą o uzupełnienie danych dotyczących imprez kulturalnych mogących mieć znaczenie turystyczne. Dane te są potrzebne do opracowania tekstu analitycznego, jak również do publikacji, mogącej służyć także Państwu w zakresie popularyzacji imprez organizowanych na Waszym terenie.

W badaniu uwzględniane są imprezy, spełniające następujące kryteria (ustalone zgodnie z metodologią badania eventów turystycznych):

- 1) posiadają wyraźny profil kulturalny (więc np. nie sportowe czy czysto rozrywkowe),
- 2) posiadają zasięg ponadlokalny, co zachodzi wówczas, gdy a) albo zgodnie z programem imprezy wśród występujących więcej niż połowa pochodzi spoza Waszego powiatu, b) albo wśród uczestników (widzów), na podstawie przeprowadzonych badań lub przynajmniej wiarygodnych szacunków, więcej niż połowa pochodzi spoza terytorium tego powiatu,
- 3) trwające (zgodnie z programem) więcej niż jeden dzień, zatem przynajmniej dwa dni,
- 4) Organizowane w aktualnym sezonie (w tym roku) przynajmniej po raz drugi i z zamiarem ich dalszego cyklicznego, corocznego organizowania w latach kolejnych.

Waloryzacja Waszego powiatu, dokonana przed rokiem 2012 wykazała funkcjonowanie imprez spełniających powyższe kryteria, zostały one wpisane w poniższe tabele.

Bardzo prosimy dokonać ich weryfikacji (przez potwierdzenie za pomocą znaczka „x” w ostatniej komórce tabeli, naznaczonej literami „PO”). W przypadku zmiany nazwy danej imprezy prosimy o jej poprawienie na nową, aktualnie funkcjonującą.

Prosimy także o wpisanie w odpowiednie tabele innych, np. nowych imprez, które spełniają powyższe kryteria, a nie zostały uwzględnione w poniższym zestawieniu.

W przypadku imprez, które odbyły się jak dotąd tylko jeden raz, prosimy o ich wpisanie jednak z zaznaczeniem w rubryce „program” roku, w którym się odbyły i adnotację: „1 edycja”, np. „1 edycja, 2011”.

Ewentualne komentarze lub propozycje wpisu eventu, nie mieszczącego się w ramach zestawienia proszę zamieścić u dołu kwestionariusza, w miejscu oznaczonym jako „Komentarz”.

W razie pytań i wątpliwości związanych z klasyfikacją eventów lub wypełnianiem kwestionariusza proszę o kontakt ze mną pod numerem telefonu 501 783 884 lub mailem: armin@turystykakulturowa.org. Bardzo prosimy o odesłanie wypełnionego kwestionariusza w formie pliku WORD lub skanu dokumentu na adres: redakcja@turystykakulturowa.org

Z należnym szacunkiem

dr Armin Mikos v. Rohrscheidt, redaktor czasopisma „Turystyka Kulturowa”

Zestawienie regularnych eventów kulturalnych na obszarze powiatu – Kwestionariusz

Powiat:

1. Regularne* eventy kultury wysokiej** o znaczeniu międzynarodowym***

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy****	P O

Objaśnienie:

*Regularność oznacza tu odbywanie się danego wydarzenia o znaczeniu międzynarodowym przynajmniej co 2 lata, zaś eventu o znaczeniu krajowym i regionalnym: co roku.

** Za eventy **kultury wysokiej** uważane są np. festiwale muzyki klasycznej: operowej, symfonicznej, kameralnej i chóralnej, sakralnej, festiwale teatralne, czasowe wystawy sztuki profesjonalnej, festiwale kina artystycznego i awangardowego oraz imprezy pokrewne.

*** Międzynarodową rangę eventu wstępnie ustala się albo 1) na podstawie posiadanych oficjalnych danych o jego uczestnikach (widzach), gdy wskazują one, że więcej niż połowa z nich pochodzi spoza Polski, albo 2. przez ustalenie na podstawie programu eventu, że więcej niż połowa aktywnych uczestników (wykonawców) pochodzi spoza terytorium Polski. Dla potwierdzenia tego faktu może należy w kolejnej rubryce wskazać adres internetowy lub wpisać nazwę dokumentu, zawierającego oficjalny program eventu (por. wyjaśnienie poniżej).

**** W tej rubryce prosi się podać odniesienie do internetowego adresu, gdzie zamieszczone jest program ostatniej edycji danej imprezy, która miała miejsce nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wypełnienia kwestionariusza lub najbliższej planowanej edycji, jeśli jej program został już oficjalnie opublikowany (np. na stronie www organizatora lub/i samorządu), albo przynajmniej formalnie zatwierdzony przez organizatora lub odpowiednie władze samorządowe. Program jest potrzebny do ustalenia znaczenia eventu, przy czym istotne są zawarte w nim ramy czasowe, główne punkty imprezy i nazwy wykonawców.

2. Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu krajowym*

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy	P O

Objaśnienie:

* Krajową rangę eventu wstępnie ustala się albo 1) na podstawie posiadanych oficjalnych danych o jego uczestnikach (widzach), gdy wskazują one, że więcej niż połowa z nich pochodzi spoza danego województwa, nie licząc powiatów w innym województwie graniczących z powiatem, w którym odbywa się impreza, albo 2. przez ustalenie na podstawie programu eventu, że więcej niż połowa jego aktywnych uczestników (wykonawców) pochodzi spoza terytorium województwa (także nie licząc powiatów ościennych). Dla potwierdzenia tego faktu może należy w kolejnej rubryce wskazać adres internetowy lub wpisać nazwę dokumentu, zawierającego oficjalny program eventu (por wyjaśnienie poniżej).

3. Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu regionalnym*

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy	P O

Objaśnienie:

* Regionalną rangę eventu wstępnie ustala się albo 1) na podstawie posiadanych oficjalnych danych o jego uczestnikach (widzach), gdy wskazują one, że więcej niż połowa z nich pochodzi spoza danego powiatu, albo 2. przez ustalenie na podstawie programu eventu, że więcej niż połowa jego aktywnych uczestników (wykonawców) pochodzi spoza terytorium powiatu. W przypadku miast na prawach powiatu w ewaluacji uwzględniany jest także powiat ziemski otaczający miasto. Dla potwierdzenia tego faktu może należy w kolejnej rubryce wskazać adres internetowy lub wpisać nazwę dokumentu, zawierającego oficjalny program eventu (por wyjaśnienie poniżej).

4. Regularne eventy kultury masowej* o znaczeniu międzynarodowym**

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy	P O

Objaśnienie:

*Przykładowe **eventy kultury masowej** to: festyny organizowane w skansenach, festyny i duże wystawy sztuki ludowej, festiwale muzyki popularnej, regularne konkursowe przeglądy filmowe poza artystycznymi i awangardowymi, święta miejskie, powiatowe itd.

** Ustalenie międzynarodowej rangi eventu odbywa się na podstawie identycznych kryteriów, jak w odniesieniu do eventów kultury wysokiej.

5. Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu krajowym*

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy	P O

Objaśnienie:

* Ustalenie krajowej rangi eventu odbywa się na podstawie identycznych kryteriów, jak w odniesieniu do eventów kultury wysokiej.

6. Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym*

Nazwa eventu	Tematyka	Główny organizator	Okres odbywania (miesiąc)	Czas trwania (dni)	Program imprezy	P O

Objaśnienie:

*Ustalenie regionalnej rangi eventu odbywa się na podstawie identycznych kryteriów, jak w odniesieniu do eventów kultury wysokiej.

7. Regularne działanie na terenie powiatu grup inscenizacji historycznej*

Nazwa grupy	Profil grupy	Dane kontaktowe / adres portalu www	P O

Objaśnienie:

* Za regularną działalność grupy inscenizacji historycznej uważa się zorganizowanie lub udział w przynajmniej dwóch pokazach w ciągu roku na terenie własnego regionu.

Dodatkowy komentarz:

.....

.....

Metryczka:

Dane zweryfikował/a i uzupełnił/a:

Imię i nazwisko:

Funkcja:

Urząd / instytucja:

Adres kontaktowy (email, telefon):

Miejsce:..... data:2013 r.

Bibliografia:

- Buryan P., 2011, *Poznańskie eventy kulturalne jako impulsy dla turystyki kulturowej*, [w:] A. Mikos v. Rohrscheidt (red.), 2011, *Obcy w Poznaniu. Historyczna metropolia jako ośrodek miejskiej turystyki kulturowej*, Proksenia/KulTour.pl, Kraków/Poznań, s. 405-423
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010a, *Regionalne szlaki tematyczne. Idea, potencjał, organizacja*, Proksenia, Kraków
- Mikos von Rohrscheidt A., 2010b, *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy*, KulTour.pl, Poznań
- Mikos von Rohrscheidt A., 2013b, *Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, zarządzanie, oferta kulturowo-turystyczna*, Proksenia, Kraków,
- Mikos von Rohrscheidt A., 2013c, ***Eventy kulturalne Wielkopolski jako część potencjału turystyki kulturowej regionu***, „Turystyka Kulturowa”, Nr 12.(2013)
- Ratkowska P., 2010a, *O festiwalu w kontekście turystyki kulturowej ,czyli turystyka eventową raz jeszcze*, „Turystyka Kulturowa” Nr 4-6, s. 109-129
- Ratkowska 2010b, *Poznań przedświąteczny. Betlejem Poznańskie wraz z Festiwalem Rzeźby Lodowej*, [TK EU Eventy], Nr 12.
- Ratkowska 2011, *Zawyją z emocji. Gran Turismo Polonia 2011* [TK EU Eventy], Nr 7
- Ratkowska P., 2011 b, *Tranzytem przez dokument. III Festiwal Filmów Dokumentalnych TRANZYT 2011*, [TK EU Eventy], Nr 10
- Ratkowska P., 2012a, *Piccolo znaczy flet. III Międzynarodowy Festiwal Fletowy, Poznań 22-25 lutego 2012*, [TK EU Eventy], Nr 2.
- Ratkowska P., 2012b, *Wszechświat komiksu. III Międzynarodowy Festiwal Kultury Komiksowej Ligatura, 19-22.04.2012*, [TK EU Eventy], Nr 4
- Wyszowska I., 2009, *Uroczystości odpustowe ku czci św. Wojciecha w Gnieźnie* [TK EU Eventy] Nr 5
- Portale internetowe** instytucji, organizacji i czasopism (dostęp zweryfikowano 20.05.2013)
[OT Szlak Piastowski 2013] – portal Organizacji Turystycznej Szlak Piastowski
www.szlakpiastowski.com.pl
[Region Wlkp 2013] – regionalny portal turystyczny, www.regionwielkopolska.pl/turystyka
[WPT 2013] - Wielkopolski Portal Turystyczny, www.wielkopolska.travel/index.html
- Raporty** z analizy potencjału turystyczno-kulturowego regionów i szlaków Wielkopolski:
- Balcer P., 2010, *Powiat złotowski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 5
- Bartczak A., 2009, *Powiat średzki (Wlkp.)*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 7
- Buryan P., 2009, *Powiat nowotomyski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 11
- Cerkaski T., 2012, *Droga Świętego Jakuba (odcinek wielkopolski)*, „Turystyka Kulturowa” Nr 6.
- Czajkowski Sz., 2011, *Powiat czarnkowsko-trzcianecki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 4
- Czajkowski S., Mikos v. Rohrscheidt A., 2012, *Szlak Cysterski, Pętla wielkopolsko-lubuska*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 1
- Funka Ł., 2011, *Powiat grodziski (Wlkp.)*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 3.
- Głównyńska A., 2009, *Powiat kolski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 1
- Goździewicz E., 2009, *Leszno i powiat leszczyński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 10
- Grzebyta D., Mikos v. Rohrscheidt A., 2011, *Powiat chodzieski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 10
- Handke A., 2010 *Powiat krotoszyński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 9
- Hejna A., Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Powiat wrzesiński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 5
- Janas M., 2009, *Powiat jarociński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 3

- Kempski P., Mikos v. Rohrscheidt, A., Szmańda M., 2011, *Kalisz i powiat kaliski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 2
- Kędziora Ł., 2010, *Konin i powiat koniński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 3
- Kołodziejczyk D., Funka Ł., 2011, *Powiat rawicki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 8
- Malchrowicz E, Urbaniak A., 2011, *Powiat kępiński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 11
- Masłowska N., 2009, *Powiat wągrowiecki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 8
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2008, *Powiat gnieźnieński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 1
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2009, *Powiat wolsztyński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 9
- Mikos v. Rohrscheidt A., 2010, *Poznań i powiat poznański*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 4
- Pawlak J., 2011, *Powiat pleszewski*, „Turystyka Kulturowa” Nr 12
- Piasta M., 2009, *Powiat międzychodzki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 12
- Rudy E., 2011, *Powiat obornicki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 10
- Siewka M., 2010, *Powiat ostrowski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 6
- Soszyńska P., 2009, *Powiat słupecki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 6
- Stefańska J., Mikos v. Rohrscheidt A., Górczyński M., 2010, *Powiat turecki*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 12
- Stępniewski M., 2011, *Powiat kościański*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 6
- Szyńska A., 2010, *Powiat pilski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 7
- Trepińska A., 2011, *Powiat ostrzeszowski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 5
- Twardowska M., 2010, *Powiat szamotulski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 8
- Walczak J., 2011, *Powiat śremski*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 7
- Wendlandt E., 2010, *Powiat gostyński*, „Turystyka Kulturowa”, Nr 2